

Warszawa, dnia 20 września 1952 r.

G 076 13/02

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 35022

Kl. 42 p, 12/01

Kazimierz Zienkiewicz

(Łódź, Polska)

Samohamowna przekładnia zębata do taksonierzy

Udzielono z mocą od dnia 1 sierpnia 1950 r.

Znane dotychczas przekładnie zębate do taksonierzy nie ryglują dostatecznie po obrocie przy nastawieniu cyfry. Przekładnia zębata według wynalazku nie wykazuje tej wady.

Konstrukcja uzębienia jest wyjaśniona na rysunku. Oba koła, zazębiające się ze sobą, mają jednakowe promienie R , których stosunek do odległości AB środków kół wynosi od $13/20$ do $11/20$. Kształt zęba K koła napędowego otrzymuje się w sposób opisany poniżej. Na obwodzie koła napędzanego od punktu x przecięcia się obwodów odmierza się łuk, odpowiadający kątowi 36° . Przez tak otrzymane punkty prowadzi się prostą By , która stanowi pierś zęba K koła napędowego oraz zęba Z koła napędzanego. Wierzchołek C tego zęba leży w punkcie przecięcia obwodu koła napędzanego z promieniem, odchylonym od prostej AB o kąt 18° . Prosta D, D' jest styczną do okręgu o promieniu r , spełniającym zależność $6,5 r - 3,5 r = R$, oraz do okręgu koła, ograniczającego wierzchołek zęba K , które jest styczne do okręgu o promie-

niu R do prostej By . Jak widać z rysunku ząb Z nie obróci się siłą bezwładności dalej, jak też nie obróci się wstecz, gdyż ma na przeszkodzie plecy, wierzchołek zęba K .

Aby móc wykreślić resztę zębów według zęba Z prostą By , przedłuża się w kierunku koła napędzanego i z jego środka rysuje się okrąg M , styczny do tej prostej w punkcie F . Wierzchołki pozostałych zębów koła napędowego są przesunięte o kąt 36° , a zęby ukształtowane tak, jak ząb K . Plecy zęba Z koła napędzanego otrzymuje się według znanych metod obtaczania.

Zastrzeżenie patentowe

Samohamowna przekładnia zębata do taksonierzy, powodująca przez zaklinowanie zębów niemożność ruchu wstecznego, znamienna tym, że zęby koła napędowego o promieniu (R) z drugiej strony są ograniczone promieniem (R) , z drugiej zaś strony styczną do okręgu o promieniu (r) , spełniającym zależność $(6,5 r - 3,5 r = R)$, przy czym wierzchołki zębów są przesunięte

K a z i m i e r z Z i e n k i e w i c z

